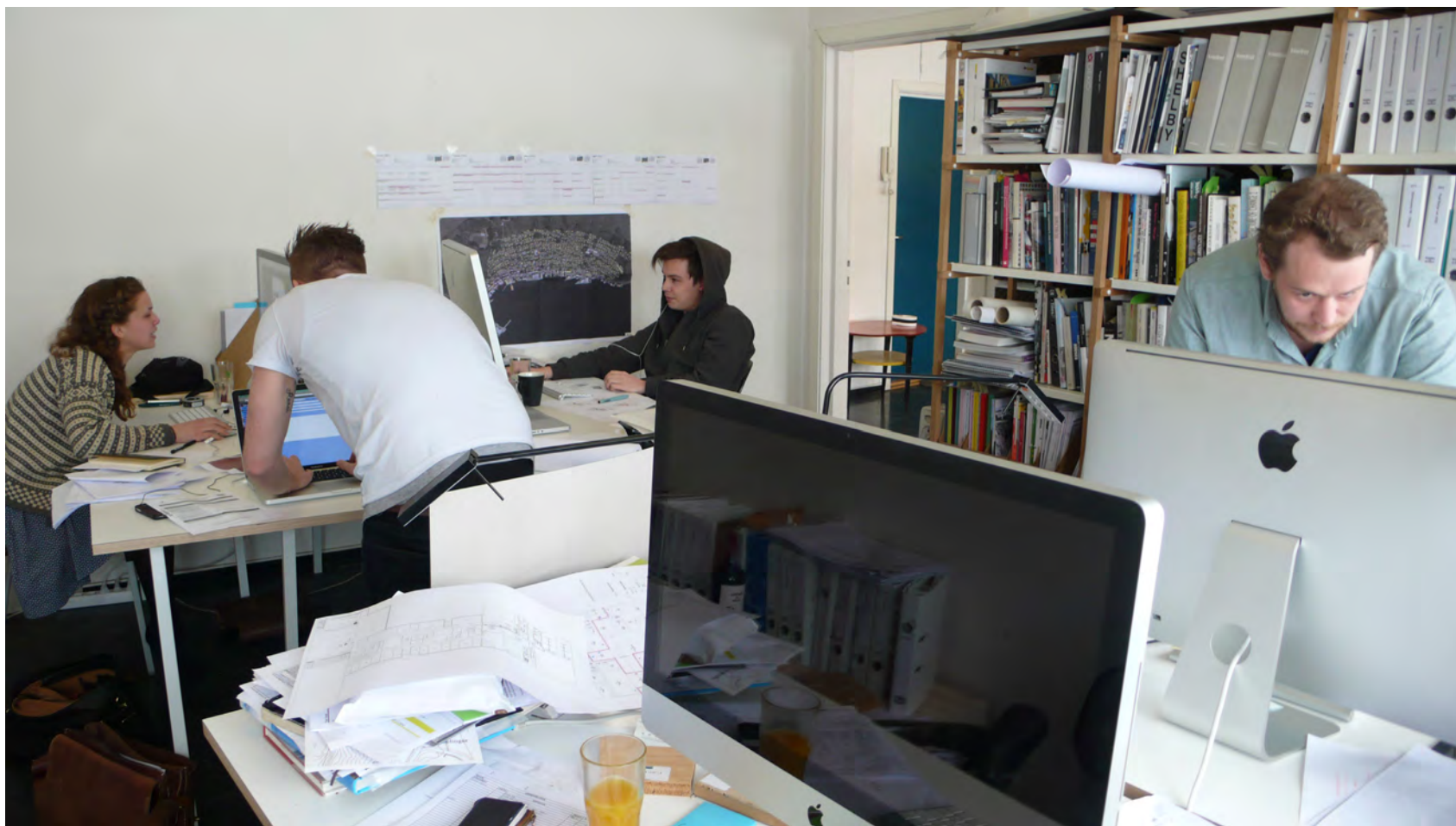

***ERIKSEN SKAJAA
ARKITEKTER***

***STRATEGIER FOR SMÅ
STEDER***

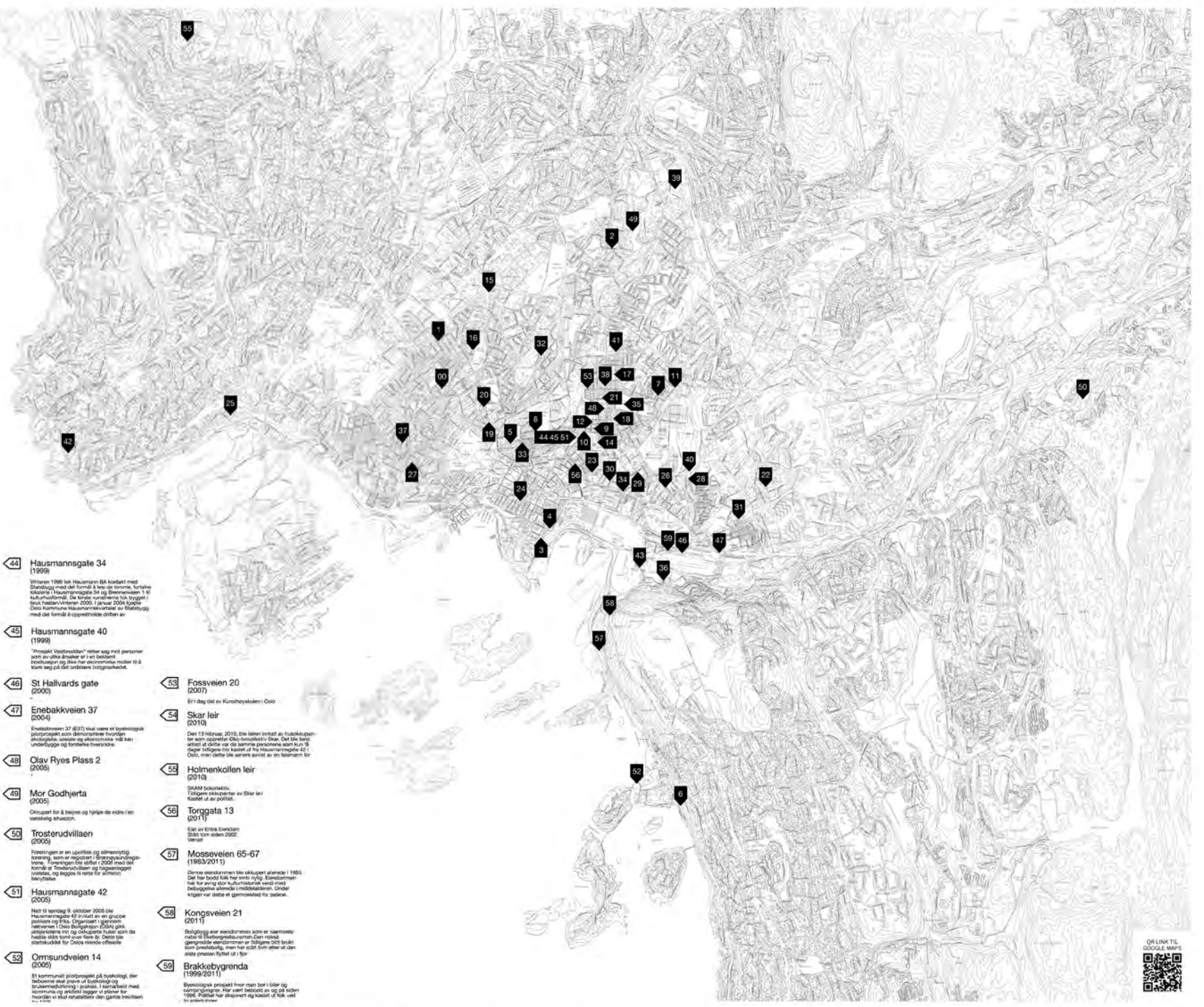

POLLEN # 1
HUSOKKUPASJON OG
BYUTVIKLING

Okkupasjoner i Oslo 1969-2011

- 00** Hjelmsgate 3 (1964)
Gårdsengen Hjelmsgate 3 ble okkupert i 1964, og ble snart overtatt av besetterne. Huset ble på 75-årsdagen for tvillingene, og ble deretter overført til staten. I 1981 ble huset overtatt til SF-bevegelsen.
- 01** Schrøningegate 32 (1975)
- 02** Larviksveien 124 (1978)
En historisk gruppe mennesker okkuperer et gammelt hus i Larviksveien 124 som kunstnerstudio og lager til kunstere.
- 03** Skippergata 6b (1981-1982)
UNGMOB-planleggjer og tar initiativ til okkupasjonen av Skippergata 6 og 6b. Husokkupasjonen skjer som et resultat av samarbeid mellom ungdomsgruppa og organisasjonen. Denne okkupasjonen ble kortvarig, og ble avsluttet i januar 1982.
- 04** Skippergata 8 (1981-1982)
- 05** Pilestredet 30/Blitz (1982)
Skipperega og UngmoB forberede i løpet av januar-februar og ble innført med Oslo Kommune om gjenåpning av beboelse, arbeid og ungdomsskole i Pilestredet 30, men angrep med takknemhet på kun 6 måneder. Blitz ble de en okkupasjon.
- 06** Dahlheimveien 2 (1982)
- 07** Tromsøgate 8 (1982)
- 08** Ullevålsveien 4 (1982)
- 09** Korsgata (1982)
- 10** Nedregata (1982)
- 11** Trondheimsveien 88/90 (1982)
- 12** Stølmakergata (1982)
- 13** Boligdirektørens kontor (1982)
En rekke akkopert mot spesialist og ferdigvarede boliger under sagnede "dette er nå" i mest den er faktisk så god og "all" Boligoppførings kontor okkuperer i protest mot utbedringer av de okkuperte husene og
- 14** Markveien 61 (1982)
Den kommunale gjelden Markveien 61, hvor mange fra Skippergata/Blitz bor, blir stormet av politiet. 8 beboere danner 5 oppstilt 4 måneders langst og for gjeldstid vidt mot politiet.
- 15** Ullevålsveien 102b (1983)
Enne med et politie aksjonert og huset ble revet.
- 16** Pilestredet 83 (1983)
Ansatt til med politistasjon og utkastet.
- 17** Toftesgate (1983)
Fulle med utkastninger og barn.
- 18** Schous plass 5 (1983)
Prestendepersoner og demonstrasjon mot Oslo's boligpolitikk som er en i utkastninger.
- 19** Pilestredet 45b (1983)
Den 30. oktober 1983 okkuperte over hundre ungdommer Pilestredet 45b etter en planlagt aksjon, og huset ble fulgt av politiet. Pilestredet 45b ble kortvarig okkupert med utkastninger.
- 20** Pilestredet 47 (1983)
Samme år ble Pilestredet 47 okkupert. Dette var den siste okkupasjonen i Oslo, som ble på det ble på på gata for beboere.
- 21** Olav Ryes Plass 10 (1983-85)
- 22** Fyrestikkalleen (1984)
Et par hus i Fyrestikkalleen ble okkupert i 1984.
- 23** Storgata 36 (1984)
Blitz deltar i gjennomføringen av Actionstage Forlaget, og ble okkupert av det besetterne i Storgata 36, den gamle "Dagbladet" eller Wiers Christian Andreasen's hus.
- 24** Akersgata 21 (1985)
Ende med en detalj utkastet.
- 25** Drammensveien 165-167 (1985)
- 26** Borggata 14 (1985)
- 27** Frognerveien 8-10 (1985)
- 28** Brinken53 (1985)
- 29** Heimdalsgata 23 (1985)
- 30** Breigata 20 (1985)
- 31** Hedmarksgata 7/9/11 (1986)
Hedmarksgata 7, 9 og 11 okkuperer 15. januar 1987. Demonstrasjon mot ØRØS for huset om utkastet av okkupert i Hedmarksveien.
- 32** Geitmyrsveien 33 (1986)
Blitz går inn på Oslo byråskens jubelord og søker opp mot den nye politiet mot kulturutkastninger. 6. januar 1988: Barne av det okkuperte Geitmyrsveien 33. Oslo-Museet og museets Fellesråd, leverer et beboere bil kasse ut og
- 33** Langegate 3 (1987)
Langegate 3 okkuperes og dannes av en 1200 personer i september 1987. Breddeokkupasjonen starter Langegate 3 og Bernerhuset.
- 34** Grønland 30-32 (1987)
57 tidligere okkuperte av 27 tidligere boligaktiver i Grønland 30-32. 1. juni 1987: Det okkuperte huset Grønland 30 danner og danner ved en meget brutal politistasjon, hvor de står seg inn med gjensidighet. 70 personer forlatter og
- 35** Toftesgate 61 (1989)
20 unge tidligere blittare okkuperte Toftesgate 61. 5. januar 1989: Gjensidighet som skulle med Toftesgate 61 fra gruppen og ga aksjon på trossen. Fire personer oppgjør for å rindre mirng
- 36** Alnetafgata 5 (1989)
Høstokkupasjonen og beroliget for å forlata å heide en utkastet i Alnetafgata, politiet tapp av huset i stedet for beboere.
- 37** Krusesgate 7/9 (1989-2001)
- 38** Thorvald Meyersgate 41 (1990)
Publikk stormer det okkuperte huset i Thorvald Meyersgate 41. 12 personer arresteres etter å innkomme.
- 39** Storo Gård (1990)
- 40** Økerveien 11-13 (1991)
- 41** Toftesgate 18 (1991)
Skipperega blittare okkuperte Toftesgate 18. 25. juni 1991: Okkupasjonen Toftesgate 18 ble på 3 uker av all utkastet politet styrer inn i huset, og legger huset slik at politiet til og oppå å forlata huset. Politet forlatter Toftesgate 18 første gang, politet hadde opp i huset og søker ang gjennom gaten: Huset blir okkupert av okkuperte i to påfølgende dager. 7. juli 1991: Skipperega 18 blir okkupert igjen. 21. juli 1991: Skipperega 18 blir okkupert igjen. 21. juli 1991: Skipperega 18 blir okkupert igjen.
- 42** Mustadsvei 3 (1994)
- 43** Sævegardsgata 8 og 11 (1999)
- 44** Hausmannsgate 34 (1999)
I januar 1999 tok Hausmann 34 kontakt med Statsbygg med det formål å se på de forberede. Forlatae blittare i Hausmannsgate 34 og ble gjennomført i kulturfestival. De forlatae kulturfestival ble bygget i februar februar februar 2001. I januar 2004 bygger Oslo Kommune Hausmannsgate 34 og Statsbygg med det formål å opprettholde driften av
- 45** Hausmannsgate 40 (1999)
"Prosjekt Mostroveien" retter seg mot personer som er utkastet av en detalj politistasjon og ikke har økonomiske midler til å klare seg på det ordinære boligmarkedet.
- 46** St. Hallvards gate (2000)
- 47** Enebakkveien 37 (2004)
Enstokkevisen 37 (837) skal være et biologisk og etnologisk prosjekt som demonstrerer hvordan skulptur, utkastet og økonomiske midler kan understøtte og beroliget beboere.
- 48** Olav Ryes Plass 2 (2006)
- 49** Mor Godhjerta (2006)
Okkupert for å beroliget og hjelpe de eldre inn i vanskelig situation.
- 50** Trosterudvillan (2006)
Foreningen er en uoffisiell og ikkeoffisielt forening, som er registrert i Boligutkastningene. Foreningen ble stiftet i 2006 med det formål å forbedre utkastet og utkastninger i husene, og angas til rett for utkastet.
- 51** Hausmannsgate 42 (2006)
Nytt til september 9. oktober 2005 ble Hausmannsgate 42 tvunnet av en gruppe politiet og 83. Okkupasjonen i gjennomførte i Oslo Boligpolitikk (ØKB) gaten mellom Olav Ryes Plass og Økerveien. Det ble etablert en kontakt med politiet som hadde stått for over 10 år. Dette ble resultatet av Oslo kommunens utkastet.
- 52** Ormsundveien 14 (2006)
Et kommunalt politiprojekt på nyteologi, der beboere selv tar del i utkastet og utkastninger i praksis. I samarbeid med kommunen og politiet legger ut planer for hvordan utkastet beroliget den gamle beboerne i utkastet.
- 53** Fossveien 20 (2007)
Et i dag del av Kunstnerkolleien i Oslo
- 54** Skar leir (2010)
Den 13. februar 2010, ble leiren tatt av Fudokkuperter som oppretter Oslo-Dokumentarisk Dag. Det ble bestemt at dette var de samme personene som kun 18 dager tidligere ble kastet av fra Hausmannsgate 42 i Oslo. Etter dette ble senere en av å ta leiren for
- 55** Holmenkollen leir (2010)
SKAM bokstaver. Fyllingen okkuperte av Skar leir. Kastet ut av politiet.
- 56** Torggata 13 (2011)
Ett av Erling Espenes 33 år som siden 2002. Venst
- 57** Mosseveien 65-67 (1983/2011)
Denne selskaper ble okkupert allerede i 1983. Det var godt likt for etter nytt. Arbeidene har for å utkastet utkastet og utkastet i mot utkastet allerede i midlertidig. Lendst angas ut dette og kulturfestival for på den.
- 58** Kongeveien 21 (2011)
Boligrett av eiendomsform som er samarbeid mellom Oslo Boligpolitikk og Oslo kommunens Dag. Den ble gjennomført som en del av Oslo 2011-prosjekt som demonstrasjon, men har blitt som et av den alle er en del av de 10.
- 59** Brakkebygrønda (1999/2011)
Byggetypeprosjekt hvor man bor i til og med samarbeid. Det var bestemt av og på den 1998. Politiet har aksjonert og kastet ut folk ved i utkastet.

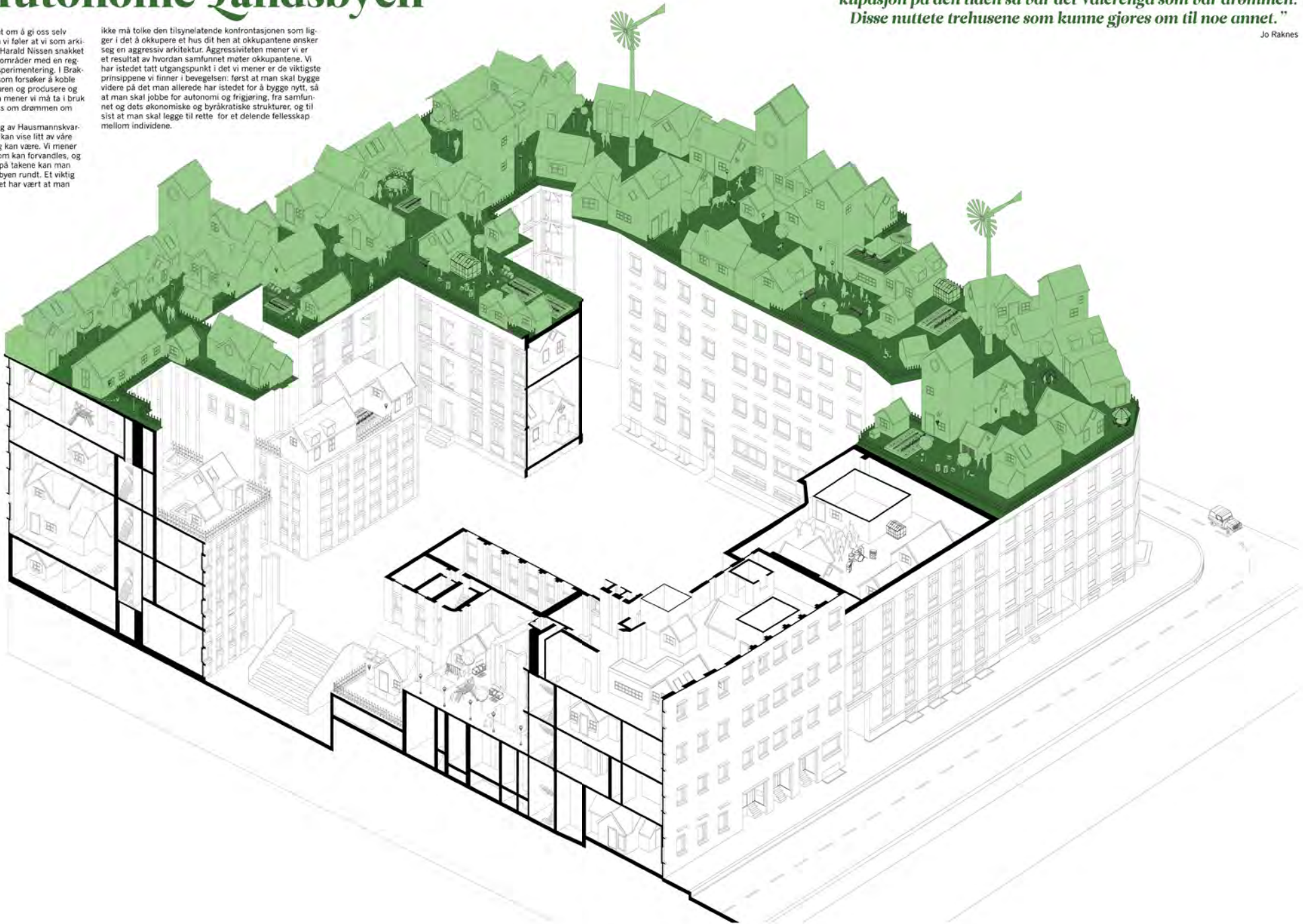

Den Autonome Landsbyen

For oss handler ikke dette prosjektet om å gi oss selv muligheten til å skape arkitektur da vi føler at vi som arkitekter lett kan komme i veien. Med Harald Nissen snakket vi likevel om viktigheten av å tillate områder med en reguleringsplan som åpner for mer eksperimentering. I Brakkebygrenda fant vi et lite samfunn som forsøker å koble seg av den tradisjonelle infrastrukturen og produsere og generere sine egne ressurser. Alma mener vi må ta i bruk takene, mens Jo Raknes forteller oss om drømmen om småhusene på Vålerenga.

Vi har tatt utgangspunkt i en tegning av Hausmannskvartalen og har laget et kvartal der vi kan vise litt av våre ideer om hva en autonom bosetning kan være. Vi mener det finnes mange områder i byen som kan forvandles, og taklandskapet er ett av dem. Oppe på takene kan man lage et samfunn som er frigjort fra byen rundt. Et viktig utgangspunkt for oss i dette arbeidet har vært at man

ikke må tolke den tilsynelatende konfrontasjonen som ligger i det å okkupere et hus dit hen at okkupertene ønsker seg en aggressiv arkitektur. Aggressivitet mener vi er et resultat av hvordan samfunnet møter okkupertene. Vi har istedet tatt utgangspunkt i det vi mener er de viktigste prinsippene vi finner i bevegelsen: først at man skal bygge videre på det man allerede har istedet for å bygge nytt, så at man skal jobbe for autonomi og frigjøring, fra samfunnet og dets økonomiske og byråkratiske strukturer, og til sist at man skal legge til rette for et delende fellesskap mellom individene.

“hvis arkitekter kom til oss og spurte hva vi ønsket ut av en okkupasjon på den tiden så var det Vålerenga som var drømmen. Disse nuttede trehusene som kunne gjøres om til noe annet.”

Jo Raknes

A oslopuls

RESTAURANT & UTELIV MUSIKK FILM KUNST SCENE SHOPPING & TRENDER AKTIVITET & FRILUFT BARN

Harde kår for Oslos okkupasjoner

Arrangørene håper på en opprivende debatt når husokkupanter i kveld møter Bård Folke Fredriksen, byråd for byutvikling.

DAG GRVTLJ
dag.grytlj@oslopost.no

Oslo opplever en stor befolkningsvekst, men har et etterlep når det gjelder boliger. Samtidig eier både det offentlige og private aktører boliger som forfaller. Jeg håper vi i fremtiden vil se mer ansvarlige husokkupanter, samtidig som offentlige myndigheters moralske pekefinger kapper av, sier Fossen.

Han er leder i Oslo Byforum, en ideell organisasjon som arrangerer debatter, foredrag og seminarer med kultur, by- og næringsutvikling i fokus. Sammen med Oslo Arkitektforening møtes i kveld flere sentrale aktører til debatt, med den nydelige okkupasjonen av Torggata 13 som utgangspunkt. Det sentrale spørsmålet er hvilken rolle aktivisme kan ha som et korrektiv til en ensidig markedsstyrt utvikling i boligmarkedet.

Fra aktivist til politiker
Blant deltakerne i kveldens Fight Club finner vi Oslos første bystyrerepresentant for Miljøpartiet De Grønne, Harald Nissen. I Oslopolitikken er han et relativt ubeskrevet blad, men få har lengre fartstid og kjennskap til husokkupasjon og aktivisme. Nissen var sentral i miljøet som på slutten av 1990-tallet okkuperte Svartlamon i Trondheim, og fikk til en avtale med Trondheim kommune.

«Det som hendte på Svartlamon var veldig innsiktsfullt i norsk sammenheng – et alternativt miljø overtok en hel bydel. En må til Danmark, Tyskland eller Nederland for å finne noe lignende, forteller han.

Ifølge Nissen er det nemlig stor forskjell mellom Oslo og Trondheim i forhold til hvordan alternative miljøer har fått lov til å sette sitt preg på byen de lever i. Nissen ønsker å problematisere og reflektere over hva slags kraft som ligger i husokkupasjon, både politisk og kulturelt.

«Husokkupasjon er en manifestering av en annen type motmakt, ved at den utfordrer våre vante forestillinger om eien-

domsrett, og viser hvilke muligheter som ligger i bruken av byrommet. I tillegg ligger det også et element av performance i det. Husokkupasjon påvirker kontemporær kunst. Det rituelle i å okkupere en bygning medfører en egen estetikk, som for eksempel bannere på fasaden, graffiti og veggmalerier, sier han.

Viktig del av Oslos historie
Joakim Skajaa, som sammen med Arild Eriksen driver Eriksen Skajaa arkitekter, mener husokkupasjon kan gi viktige innspill i boligdebatten, ved at det viser alternative måter å bo på, og alternative former for byutvikling. I forbindelse med utgivelsen av magasnet Polle har arkitektene sett på husokkupasjon i Oslo gjennom femti år.

«Vi fant dokumentasjon på rundt 60 husokkupasjoner siden slutten av 60-tallet, men regner med at det i realiteten dreier seg om flere. Vi trodde fenomenet var marginalt, men oppdaget at det er en stor og viktig del av Oslos historie, forteller han.

Skajaa er enig med Nissen i at miljøene som husokkupasjon springer ut av har hatt hardere kår i Oslo enn sammenlignbare byer ellers i Europa.

«I Oslo har de alternative miljøene måttet kjempe. I andre europeiske byer legger man i større grad til rette for alternative miljøer, fordi politikerne har innsett at de tilbyr noe av verdi til byen. Å gi rom for alternative krefter og miljøer er viktig for byutviklingen, mener han.

Taper mediekampen
Selv om husokkupasjon har preget Oslo i rundt femti år har de alternative miljøene det sprunget ut fra i liten grad blitt akseptert av offentlige myndigheter, til forskjell fra andre europeiske hovedsteder. Harald Nissen mener det er en inkonsekvens på hva slags samfunn vi lever i.

«Det er i møte med denne typen miljøer og fenomener at man ser Eriksen-regulert det norske samfunnet er, på godt og vondt. Husokkupasjon dreier seg om hvem som skal ha definisjonsmakten i byen av byrommet, og hvilke miljøer som skal ha mulighet til å prege byrommet fysisk, sier han.

«Til tross for sin lange fartstid som aktivist i Trondheim er Nissen kritisk til Oslos alternative miljøers kommunikasjons-evner, og mener polariseringen mellom

aktiviteter og myndigheter hindrer reell dialog. Å kommunisere det ideologiske fundamentet bak husokkupasjon, både overfor myndigheter og offentligheten er, ifølge Nissen, avgjørende for de alternative miljøenes gjennomslagskraft.

«I Oslo har ikke de alternative miljøene i stor nok grad evnet å kommunisere det de vil frem med, verken til offentligheten eller styringsmyndighetene. Samtidig har deler av det politiske apparatet i liten grad evnet å se hvilket potensial som ligger i disse miljøene. De blir ofte politisk svaret. Jeg mener at okkupantene i Oslo har gode intensjoner, men at de ikke i stor nok grad

klarar å formidle disse, verken til politiske myndigheter eller offentligheten. De taper mediekampen, sier han.

Ber engasjere alle
Joakim Skajaa mener debatten om husokkupasjon ber engasjere flere enn de alternative miljøene og myndighetene. Han håper flere Oslofolk vil prøve å påvirke byutviklingen, og at debatten om husokkupasjon i stor grad handler om hva slags by vi vil ha.

«Vår tanke er at mennesker selv kan være med på å skape god byutvikling, at ikke alt nødvendigvis må styres fra top-

«Okkupantene i Oslo taper mediekampen»

Harald Nissen, Miljøpartiet De Grønne

Chevrolet 100 år

Teknikk museum åpner torsdag en utstilling i anledning Chevroletets hundreårsjubileum. Her kan du se hvordan bilmerket har vært designet gjennom tidene.

Å samarbeide med Chevrolet Club of Norway om en utstilling i anledning jubileet, opplyser Henrik Smith, leder av utstillings- og samlingsavdelingen på Teknisk museum.

På utstilling som er åpen frem til 6. november, kan du se Norge eldste bevarte Chevrolet fra 1920, flere klassiske modeller, og den nyeste småbilen fra Chevrolet, en Spark. I Norge var Chevrolet bestselgende frem til 1950-tallet.

«Vi syntes at Chevrolet fortjente oppmerksomhet på sin 100-årsdag. Bilmerket har tross alt vært ryggraden til General Motor i alle år, sier Stein Olsen, styremedlem i Chevrolet Club of Norway.

RESTAURANT & UTELIV MUSIKK FILM KUNST SCENE SHOPPING & TRENDER AKTIVITET & FRILUFT BARN

– Uakseptabelt, usosialt og ulovlig

Bård Folke Fredriksen (H), byråd for byutvikling, avviser at husokkupasjon kan forsvares, men mener Oslo har godt av et mangfold av miljøer

Bård Folke Fredriksen, byråd for byutvikling

«Oslo kommune ønsker å likebehandle mennesker, og yte tilbud etter behov. Derfor blir det galt at noen bryter seg inn i byg-

ninger og tar seg til rette, sier han.

Likevel understreker han at alternative miljøer er bra for byen, men sier det finnes andre måter å uttrykke misnøye på i et demokratisk samfunn.

«Har man behov for bolig må man henvende seg til bydelen og få saken sin prøvd. I tillegg har vi en rekke andre sosiale virkemidler, for dem som har fått utenfor boligmarkedet.

«Boligmarkedet i Oslo er blant verdens tøffeste, er det ikke da et paradoks at offentlig eldre bygninger står tomme?»

«Det er ikke et mål for kommunen at offentlige bygninger ikke brukes, men at noen bygnings- og utdannelsestjenester ikke husokkupasjon. Det er usosialt, uakseptabelt og ulovlig, sier byråden.

Fremtiden finnes på arkitektkontorene

Elen Hornås, leder i Oslo Arkitektforening, vil vise Oslos befolkning hvordan alle kan påvirke fremtidens byrom

Når husokkupanter og offentlige myndigheter braker sammen på Vulkan i kveld, er det som en del av flere såkalte Pop-up-arrangementer i regi av Oslo Arkitektforening, og arkitektens år. Tidligere arrangementer har dukket opp i den nye omtalte blokkreusningsområdet under Akershus Festning, samt på arkitektkontorer rundt omkring i byen.

Samtlige arrangementer er gratis, og åpne for alle.

«Pop-up-arrangementene er Oslo Arkitektforenings forsøk på å treffe et bredere lag av Oslos befolkning. Vi vil gi innbyggerne mulighet til å komme og se hva som skjer i forbindelse med byutvikling og debatt, sier hun.

Arkitektforeningen vil i tillegg til Pop-

up-arrangementene by på utstillinger, filmvisninger, folkemøter, foredrag og fest. Bidragsytterne spenner fra departement og utdannelsestjenester til lokale arkitektforeninger og unge, nyutstartede arkitektkontor. Dette mener arrangørene illustrerer at arkitektur skapes på mange nivå, fra aktivisme til store statlige prosesser.

«Vi vil forklare hvordan arkitektur påvirker alles liv, men kanskje viktigere hvordan alle kan påvirke arkitekturen. Går man rundt i Oslo omgås man med fortiden. Fremtiden finnes på arkitektkontorene, sier Hornås.

Blant arrangementene kan du delta på seminar om hvorvidt de 90 milliardene nordmenn årlig bruker på å pusse opp kunne blitt brukt på en mer miljøvennlig måte, en konferanse om hvordan arkitekturforskning kan svare på samfunnsforring, samt lære om hvordan unge arkitekter relater til problemområder med arkitektur som redskap.

POLLEN # 2
Å BO SAMMEN

STEDSANALYSE MÅLØY

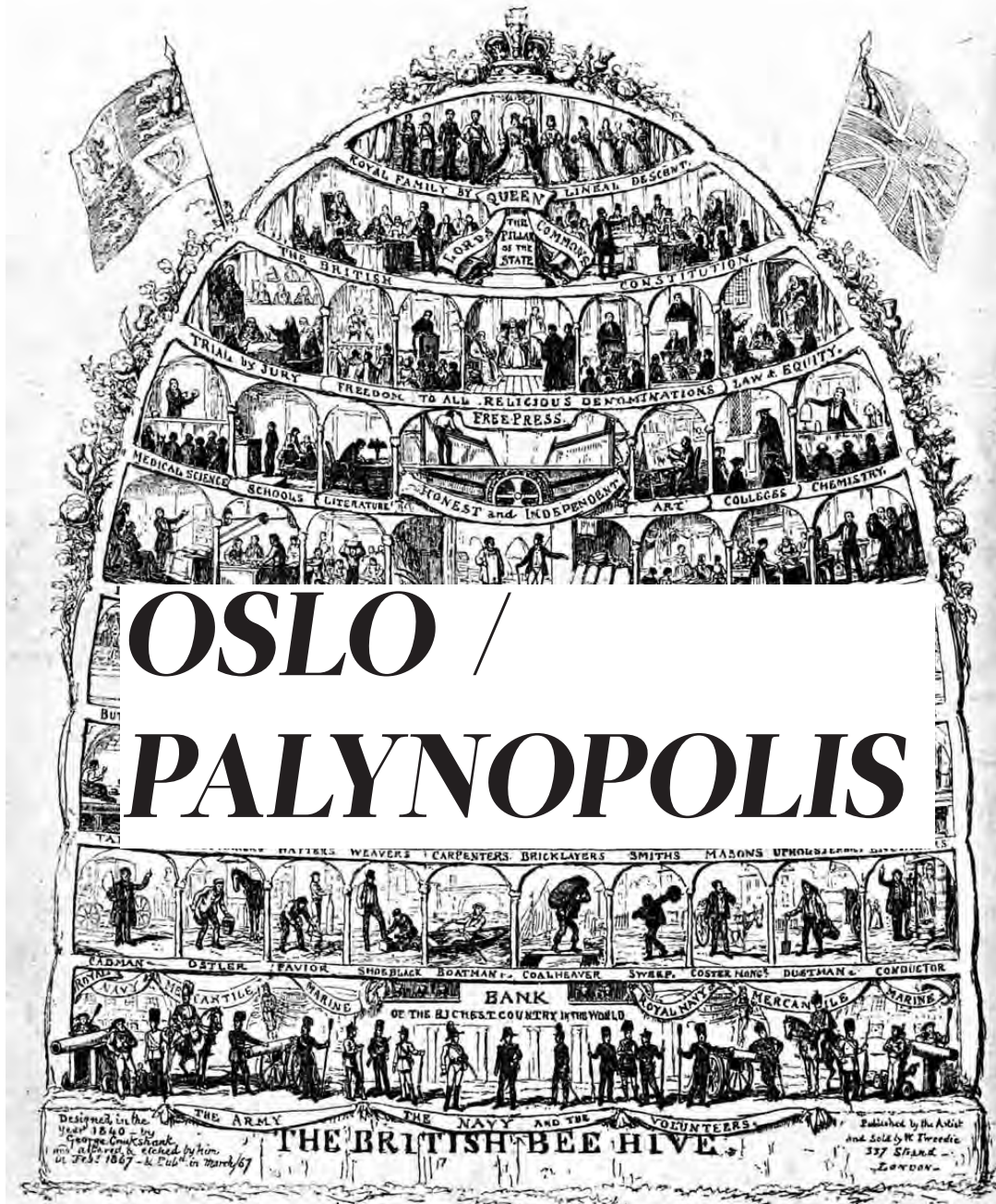

MÅLØY

BY!

OSLO /
PALYNOPOLIS

A PENNY POLITICAL PICTURE FOR THE PEOPLE,
 WITH A FEW WORDS UPON PARLIAMENTARY REFORM.
 BY THEIR OLD FRIEND, GEORGE CRUIKSHANK

SJUNKHATTEN / SAIVU

TEGNSPRÅK

Frakt
Fraktur

Mål
Målestav

Mål
Målestav

Mål
Målestav

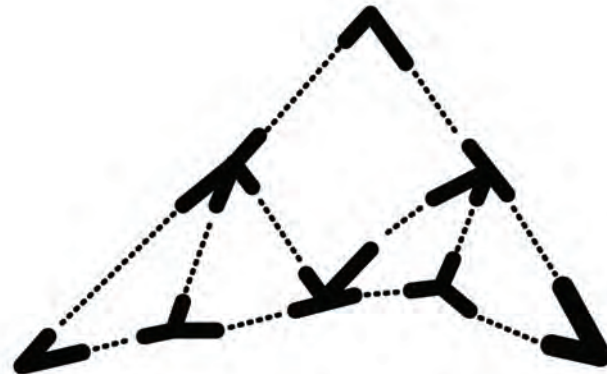

Mål
Målestav

GRAFISK

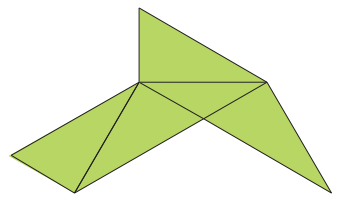
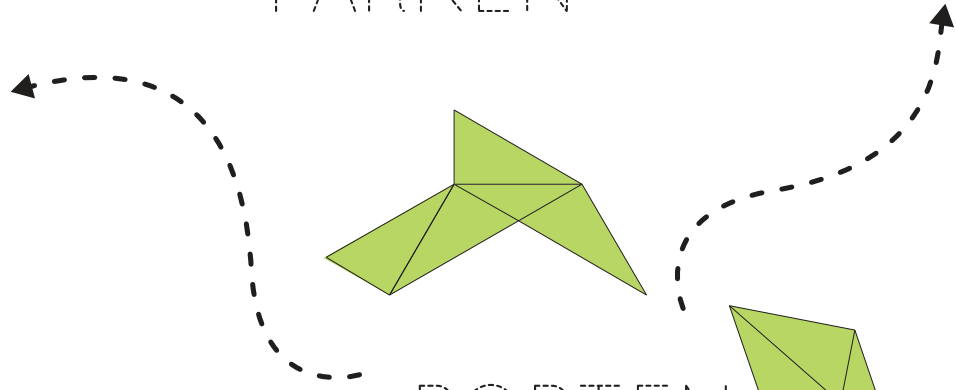

KONSTRUKSJON

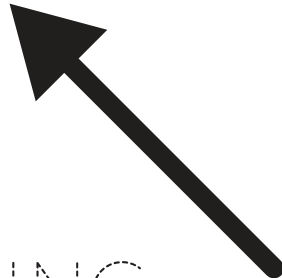
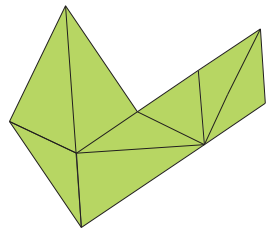
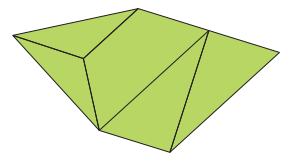
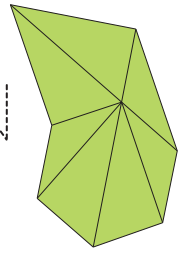

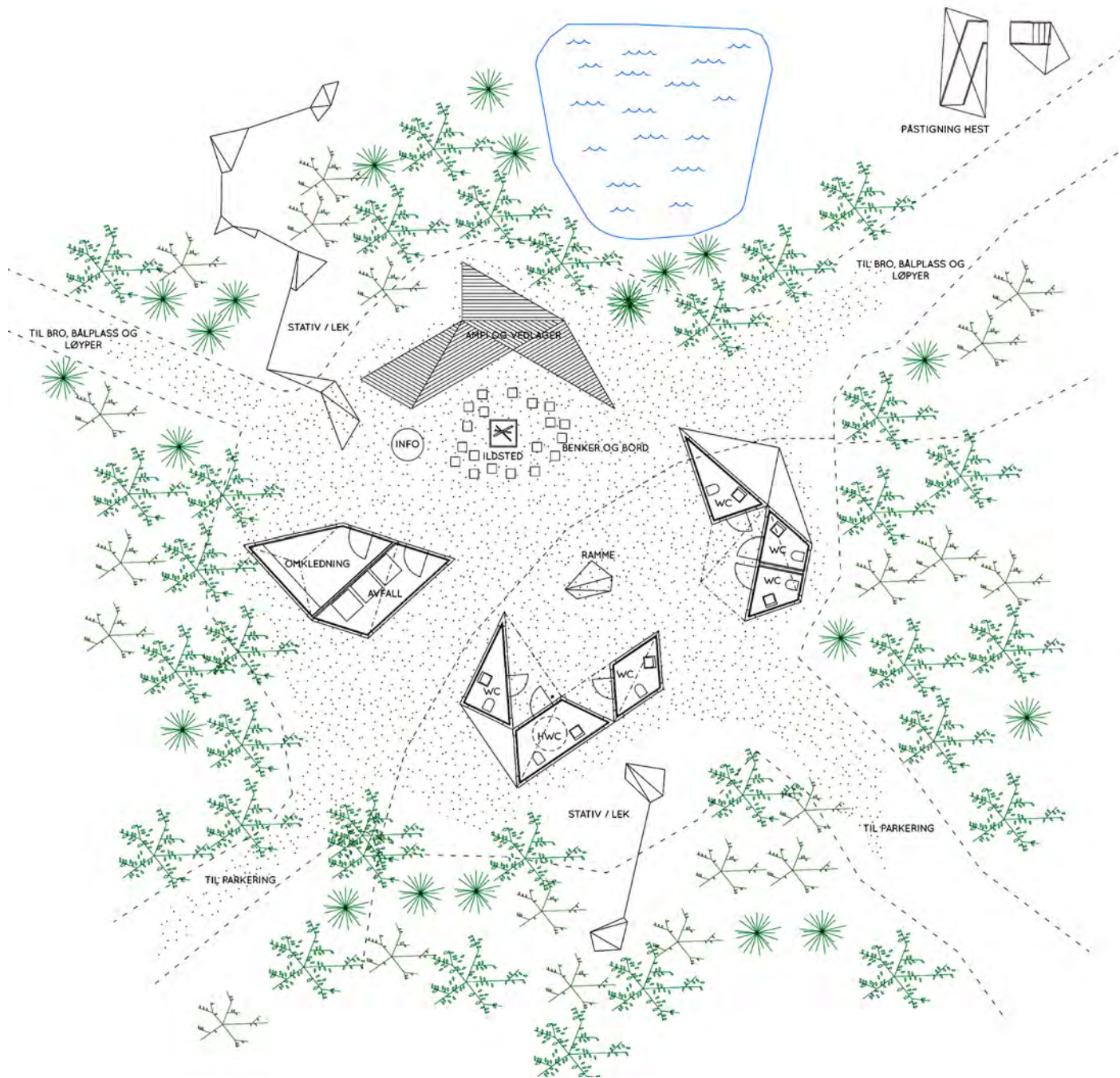
PARKEN

PORTEN

PARKERING

TERRITORIES

ALFASET

TROSTERUD

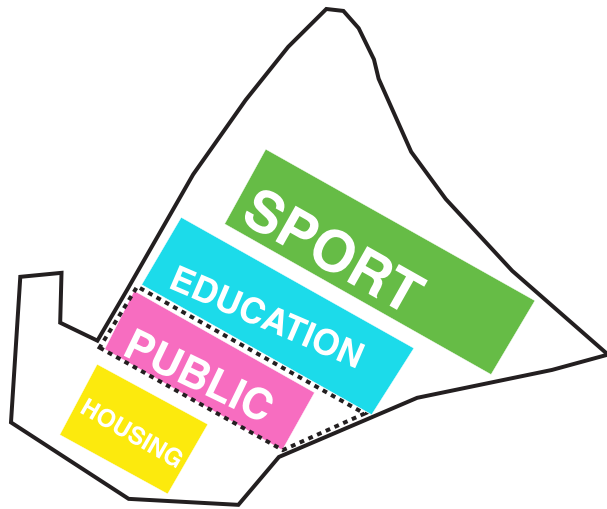
HAUGERUD

TVEITA

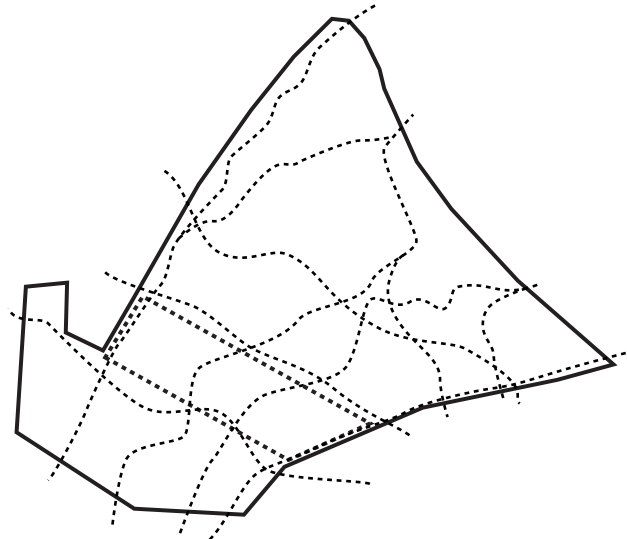
OSLO / HAUGERUD

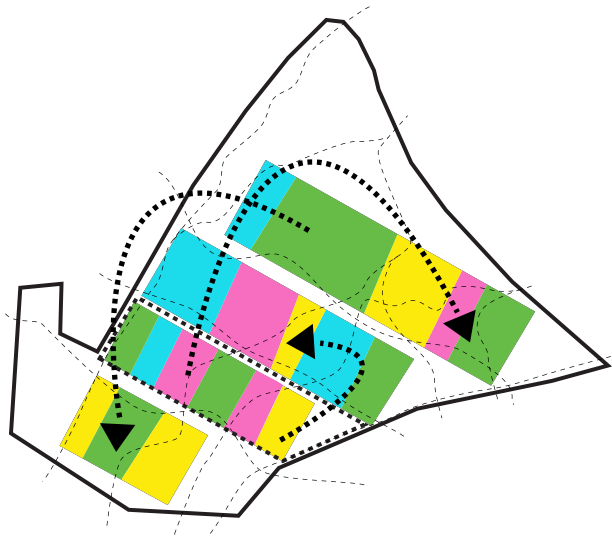

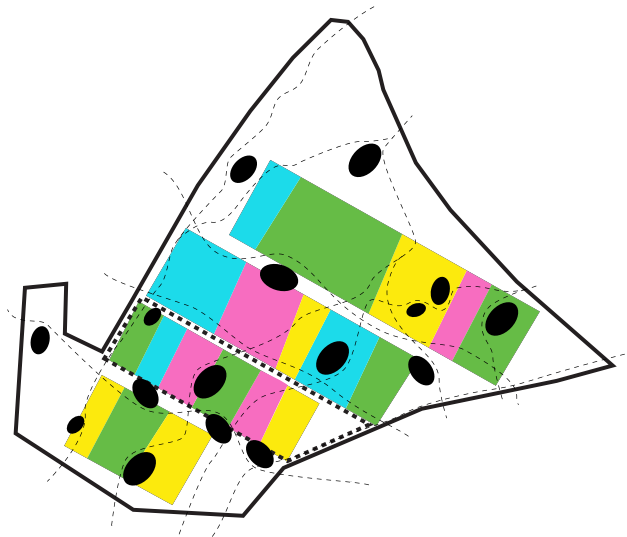
STRIPS

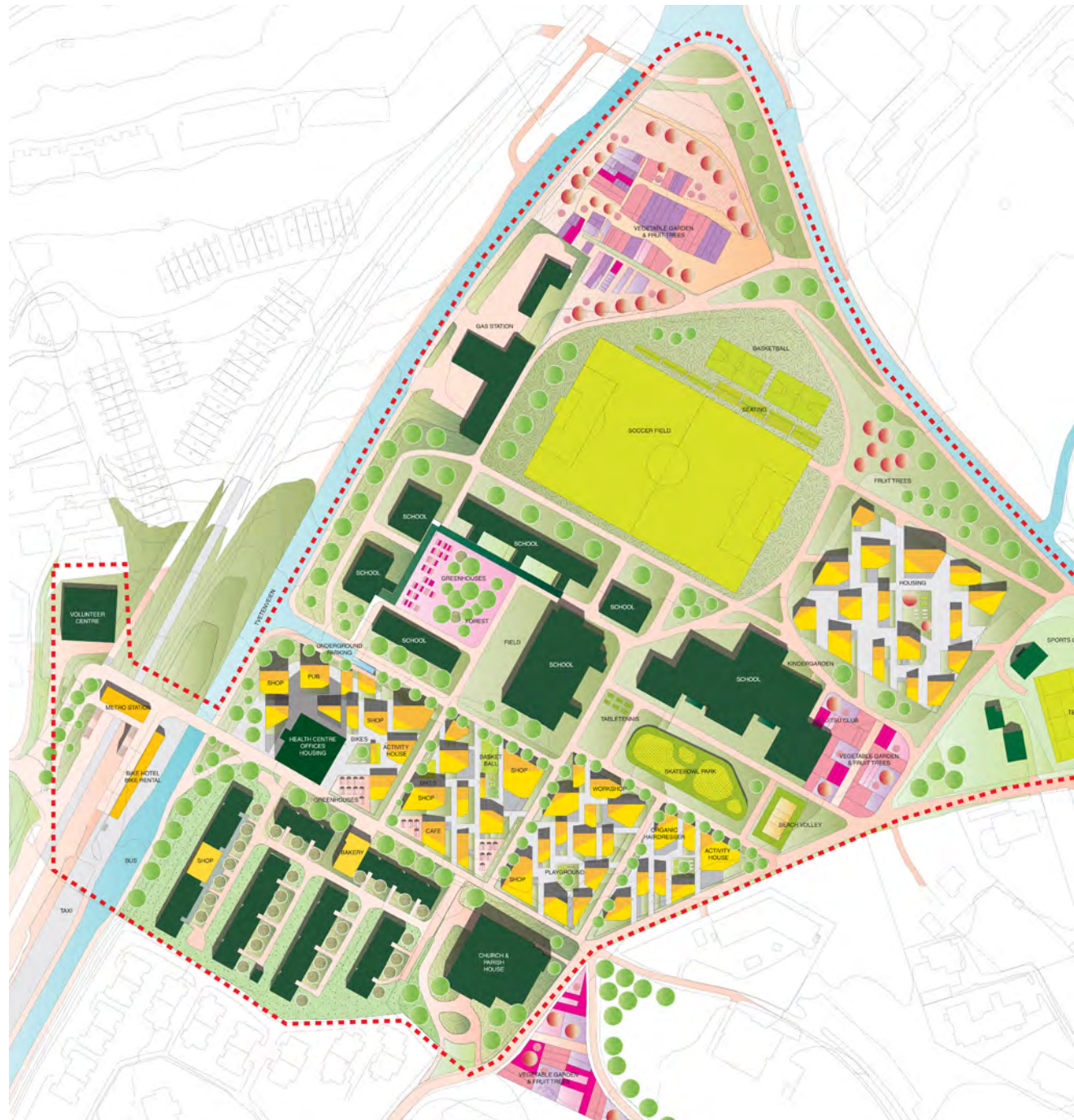
WEAVE

SHUFFLE + FLIP

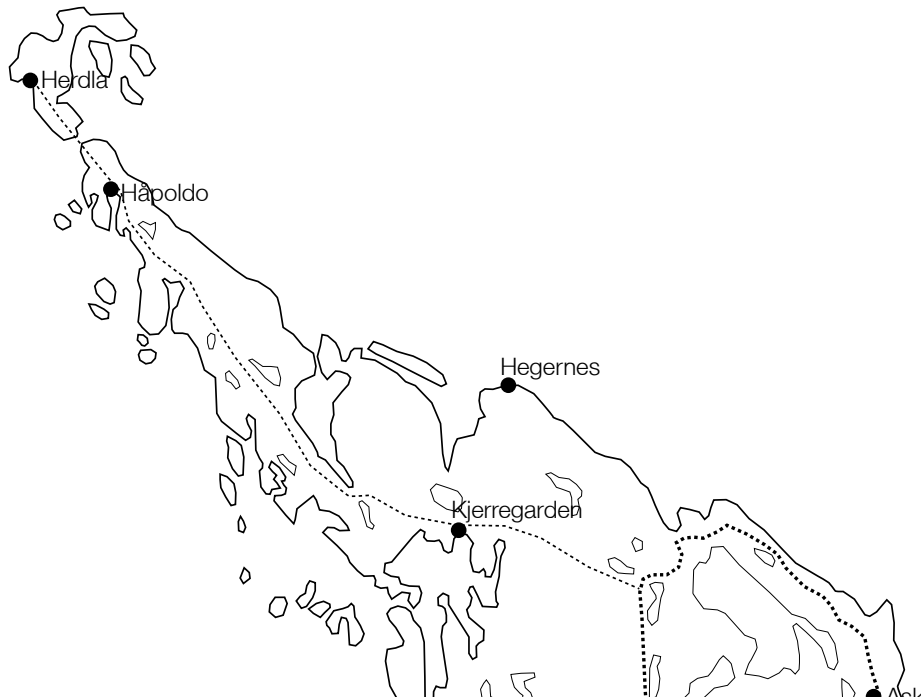
INTENSIFY

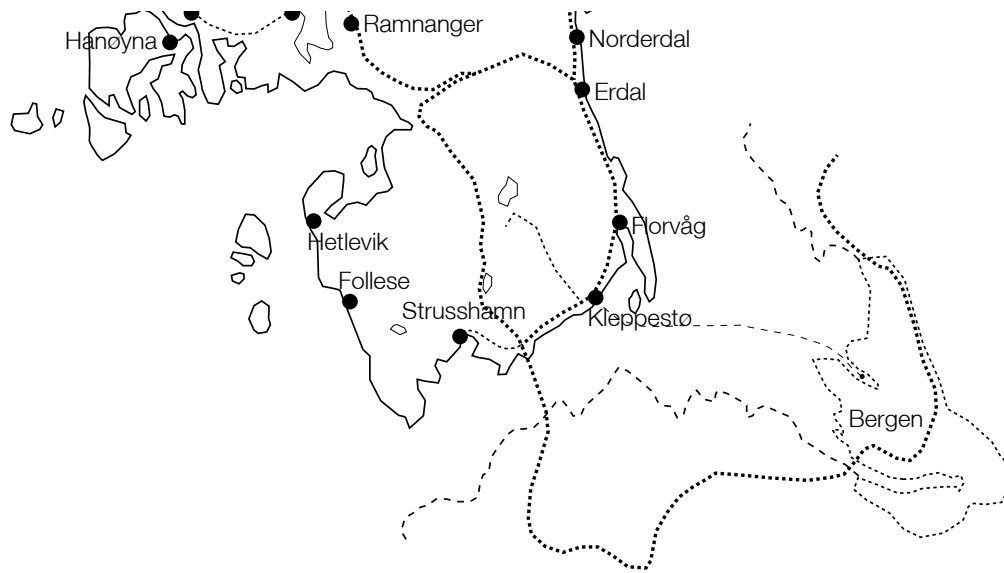

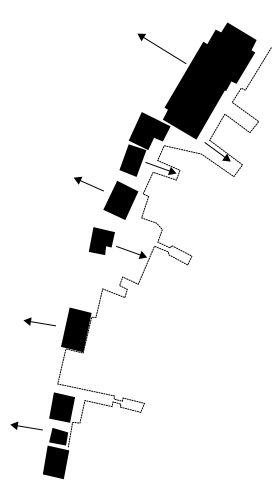

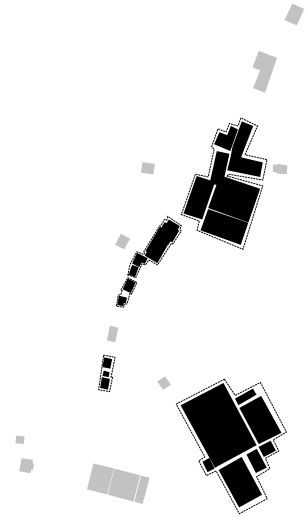
ASKØY / STRUSSHAMN

PRIVAT BEBYGGELSE TETT PÅ DET

KLYNGER SATT SAMMEN AV FLERE HUS.

